

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. lapkričio 27 d.
(OR. en)

13935/19

JEUN 129
EDUC 445
SPORT 97
EMPL 558
SOC 737
DIGIT 164
SUSTDEV 160

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: ST 12681/19 +COR1

Dalykas: Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų
išvados dėl darbo su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis

Delegacijoms priede pateikiamos išvados dėl darbo su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis, Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų priimtos 2019 m. lapkričio 21–22 d. Tarybos (švietimas, jaunimas, kultūra ir sportas) posėdyje.

**Darbas su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis
– Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados**

—

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA IR TARYBOJE POSĖDŽIAUJANTYS VALSTYBIŲ NARIŲ
VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI,

PRIPAŽINDAMI, KAD

1. Tarybos išvados dėl pažangaus darbo su jaunimu prisideda prie darbo su jaunimu novatoriško plėtojimo Europoje ir turėtų būti dedama daugiau pastangų siekiant tęsti darbą šia kryptimi;
2. skaitmeninis raštingumas ir kiti XXI a. įgūdžiai yra itin svarbūs jaunimo savarankiškumo, socialinės įtraukties, įsidarbinimo galimybių ir kasdienio gyvenimo elementai. Jauni žmonės turi įvairių kompetencijų, leidžiančių jiems veikti skaitmeninėje aplinkoje. Tačiau būsimame darbe ir kasdieniame gyvenime visiems jauniems žmonėms reikės aktyvaus, lankstaus ir kritiško požiūrio į skaitmenines technologijas;
3. reikia panaikinti skaitmeninę atskirtį¹. Visi jaunuoliai, nepaisant jų socialinės kilmės, turėtų turėti vienodas galimybes stiprinti skaitmenines kompetencijas²;
4. darbas su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis gali padėti pasiekti Europos jaunimo tikslus³;
5. reikia spręsti lyčių nelygybės problemą skaitmeninių kompetencijų ir dalyvavimo skaitmeninėje veikloje srityje, taip pat kovoti su stereotipais, susijusiais su skaitmeninių technologijų naudojimu;

¹ Terminas „skaitmeninė atskirtis“ aiškiai apima prieigą prie IRT, taip pat susijusius įgūdžius, kurių reikia norint dalyvauti informacinėje visuomenėje.

² Skaitmeninė atskirtis gali būti klasifikuojama pagal lytį, amžių, išsilavinimą, pajamas, socialines grupes arba geografinę vietovę.

³ 2019–2027 m. ES jaunimo strategijos 3 priedas.

6. darbas su jaunimu suteikia daug patirtinio mokymosi neformalioje aplinkoje galimybių ir galimybių įtraukti jaunimą į veiklą, kuria siekiama stiprinti jų skaitmenines kompetencijas ir gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis. Darbas su jaunimu taip pat gali įtraukti jaunuolius, kuriems gresia pavojus skaitmeninėje visuomenėje būti pamiršties;
7. darbo su jaunimu metodai, tikslai, principai ir profesinės ribos turėtų būti nustatomi atsižvelgiant į skaitmeninimą, ir į šį aspektą turėtų būti atsižvelgiama vertinant jų poveikį;
8. darbas su jaunimu suteikia jauniems žmonėms galimybę būti aktyviems ir kūrybiškiems skaitmeninėje visuomenėje, priimti informaciją paremtus ir argumentuotus sprendimus ir priimti atsakomybę už savo skaitmeninę tapatybę bei ją kontroliuoti. Darbas su jaunimu taip pat gali padėti jaunuoliams susidūrus su rizika internete, susijusia su elgesiu, turiniu, sąlyčiu ir komercine veikla⁴, įskaitant neapykantą kurstančias kalbas, patyčias kibernetinėje erdvėje, dezinformaciją ir propagandą;
9. darbo su jaunimu skaitmeninimas dažnai suprantamas kaip naudojimas socialine žiniasklaida. Tačiau sparčiai atsiranda naujų skaitmeninių technologijų. Dirbtinis intelektas, virtuali realybė, robotika ir blokų grandinės technologija, be kita ko, daro poveikį mūsų visuomenėms ne tik komunikacijos srityje. Reikalingi ne tik baziniai skaitmeniniai įgūdžiai – svarbūs yra ir specifiniai skaitmeniniai įgūdžiai, suteikiantys jaunimui daugiau įsidarbinimo galimybių. Dirbant su jaunimu turėtų būti galima spręsti skaitmeninės ir fizinės aplinkos konvergencijos iššūkius ir pasinaudoti skaitmeninės transformacijos teikiamomis galimybėmis, kartu įveikiant iššūkius, susijusius su paslaugomis;
10. sparti skaitmeninių medijų ir technologijų pažanga pastaraisiais metais taip pat turėjo įtakos darbui su jaunimu. Tačiau daugeliui su jaunimu dirbančių specialistų dėl finansinių, struktūrinių, materialinių ar administracinių priežasčių trūksta skaitmeninių kompetencijų ir žinių, kurios leistų kuo geriau panaudoti skaitmenines technologijas siekiant užtikrinti aukštą darbo su jaunimu kokybę;

⁴ <https://www.childnet.com/ufiles/Supporting-Young-People-Online.pdf>

11. daugelyje jaunimo politikos dokumentų stinga įžvalgų apie būdus, kuriais skaitmeninimas darys poveikį visuomenei, jaunimui ir darbui su jaunimu. Daugelyje strategijų taip pat trūksta holistinio požiūrio į darbo su jaunimu skaitmeniniame amžiuje plėtojamą;

*PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ, LAIKANTIS SUBSIDIARUMO PRINCIPO IR ATITINKAMAIŠ
LYGMENIMIS:*

12. skatinti ir plėtoti jaunimo politiką ir strategijas, kuriomis būtų siekiama iniciatyviai veikti technologijų plėtros ir skaitmeninimo atžvilgiu. Formuojant politiką, kuri turi įtakos jaunimo gyvenimui, reikėtų atsižvelgti į skaitmeninimo poveikį visuomenei, įskaitant darbo su jaunimu praktiką ir paslaugas, ir jį įvertinti. Šiuo tikslu reikėtų sustiprinti atitinkamų politikos sektorių ir suinteresuotųjų subjektų tarpsektorinį bendradarbiavimą;
13. kai taikytina, į savo jaunimo strategijas ar kitus susijusius politikos planus įtraukti aiškius tikslus ir konkrečius veiksmus, kuriais būtų plėtojamas ir įgyvendinamas darbas su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis ir įvertinamas jo poveikis jaunimui bei darbui su jaunimu. Šie tikslai turėtų būti grindžiami žiniomis, įrodymais ir duomenimis, susijusiais su jaunimo skaitmeninėmis kompetencijomis, ir darbo su jaunimu tarnybų poreikiais;
14. skatinti su jaunimu dirbančius subjektus ir jaunimo organizacijas siekti šių tikslų kartu plėtojant jų skaitmeninę veiklą ir paslaugas atsižvelgiant į konkrečius jų interesus ir poreikius, taip pat taikyti naujoviškas metodikas, kuriomis būtų padedama siekti darbo su jaunimu rezultatų, be kita ko, vykdant darbą su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis;
15. kai tikslinga, apvarstyti galimybę taikyti eksperimentinius ir novatoriškus metodus ir naujus bendradarbiavimo modelius siekiant vykdyti veiklą ir teikti paslaugas, susijusias su darbu su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis;

16. prireikus investuoti į jaunimo darbuotojų, jaunimo organizacijų ir su jaunimu dirbančių organizacijų skaitmeninių gebėjimų gerinimą ir parengti šio darbo gaires. Darbas su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis galėtų būti įtrauktas į jaunimo darbuotojų profesinio mokymo programas ir savanorių mokymą, taip pat į jaunimo darbuotojų tęstinį lavinimą ir mokymą;
17. skatinti jaunimo darbuotojus ir jaunimą plėsti ir tobulinti savo skaitmenines kompetencijas kartu mokantis vieniems iš kitų;
18. skatinti naudoti jaunimo darbuotojams skirtą esamą medžiagą⁵ ir kurti naują darbo su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis medžiagą ir rengti mokymus pasitelkiant, *inter alia*, ekspertų grupės, įsteigtos pagal 2016–2018 m. Europos Sąjungos darbo planą jaunimo srityje, pasiūlytą mokymo poreikių sąrašą⁶. Be to, organizuoti darbo su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis strateginės plėtros srities mokymus;
19. sukurti erdvę ir sąlygas eksperimentavimui, kad būtų kuriamos skaitmeninės priemonės ir paslaugos darbo su jaunimu srityje, taip pat suburti darbo su jaunimu, jaunimo klausimų mokslinių tyrimų ir informacinių ir ryšių technologijų (IRT) sektorius plėtojant sėkmingą darbo su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis praktiką ir dalijantis patirtimi;
20. sudaryti jaunimui galimybes praktikuotis ir tobulėti skaitmeninių kompetencijų srityje įvairiomis darbo su jaunimu formomis, įskaitant svarbiausias skaitmeninių kompetencijų sritis, išvardytas Europos skaitmeninės kompetencijos programoje „DigComp 2.1“: gebėjimą naudotis informacija ir duomenimis, bendravimą ir bendradarbiavimą; turinio kūrimą; saugą ir problemų sprendimą. Mokymosi būdai gali apimti patirtinį mokymąsi, atvirkštinį kuravimą ir bendradarbiavimą tarp kartų;

⁵ Pavyzdžiui, „Salto“ priemonių rinkinys mokymui ir darbui su jaunimu, <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/>.

⁶ Ekspertų grupės apibrėžti mokymo poreikiai dėl su skaitmeniniu susijusių pavojų, teikiamų galimybių ir pasekmių jaunimui, darbui su jaunimu ir jaunimo politikai apima, be kita ko, šias sritis: 1. visuomenės skaitmeninimas, 2. darbo su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis planavimas, projektavimas ir vertinimas, 3. gebėjimas naudotis informacija ir duomenimis, 4. komunikacija, 5. skaitmeninis kūrybiškumas, 6. sauga ir 7. apmąstymas ir vertinimas (<https://publications.europa.eu/s/fouj>).

21. suteikti galių jauniems žmonėms, įskaitant tuos, kurie jaučiasi negirdimi ir (arba) kurie turi mažiau galimybių, aktyviai dalyvauti demokratinuose sprendimų priėmimo procesuose, įskaitant ES jaunimo dialogą, įtraukiant juos į skaitmenines ir kitas novatoriškas ir alternatyvias dalyvavimo demokratiname gyvenime formas;
22. apsvarstyti visas kliūtis, įskaitant visų formų diskriminaciją ir lyčių stereotipus, kurie galėtų neigiamai paveikti jaunimo galimybes ir motyvaciją įgyti skaitmeninių įgūdžių per visą lavinimo, mokymo ir profesinį kelią, taip pat rinktis gamtos mokslų, technologijų, meno, inžinerijos ir matematikos (STEAM) studijas ir karjerą;
23. stiprinti darbo su jaunimu vaidmenį remiant jaunų žmonių kūrybišką technologijų naudojimą ir suteikti jiems įgūdžių, kurie padėtų jiems būti ir kritiškais vartotojais, ir aktyviais kūrėjais technologiniu požiūriu;
24. skatinti sudaryti jaunuoliams, visų pirma turintiems mažiau galimybių, ir jaunuoliams, gyvenantiems kaimo ir atokiuose regionuose, arba jeigu nėra galimybės dirbti susitinkant tiesiogiai, geresnę prieigą prie darbo su jaunimu paslaugų naudojant skaitmenines technologijas;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS, ATSIŽVELGIANT Į JŲ ATITINKAMĄ KOMPETENCIJĄ:

25. skatinti keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su skaitmeninių strategijų įgyvendinimu ir plėtojimu, be kita ko, pasinaudojant „Erasmus +“ ir kitų atitinkamų ES finansavimo priemonių teikiamomis galimybėmis;
26. propaguoti ir naudoti esamas skaitmenines ir fizines platformas tarpusavio mokymosi veiklai, susijusiai su skaitmeninių technologijų, kurios gali būti darbo su jaunimu priemonė, veiklos rūšis arba turinys, naudojimu;

27. organizuoti jaunimą, jaunimo darbuotojus, ekspertus, tyrėjus ir IRT sektoriaus atstovus buriančius renginius, kad būtų atrasti nauji būdai ir metodai, kaip naudoti technologijas darbo su jaunimu srityje;
28. skatinti ir remti Europos masto mokslinius tyrimus, siekiant didinti žinias apie skaitmeninimo poveikį jaunimui ir darbui su jaunimu;
29. neformaliojo mokymosi ir mokymo priemonėmis gerinti skaitmenines kompetencijas, atsižvelgiant į skaitmeninio švietimo veiksmų plano atnaujinimo procesą, rengiantis jį išplėsti ir taikyti darbo su jaunimu srityje.
-

A. Nuorodos

Priimdama šias išvadas Taryba atkreipia dėmesį į toliau išdėstytus dokumentus:

1. Tarybos išvados dėl pažangaus darbo su jaunimu (2017/C 418/02)
2. Tarybos išvados dėl vaikų apsaugos skaitmeniniame pasaulyje (OL C 372, 2011 12 20, p. 15–18)
3. Ekspertų grupė, įsteigta pagal 2016–2018 m. Europos Sąjungos darbo planą jaunimo srityje dėl rizikos, skaitmeninio galimybių ir poveikio jaunimui, darbui su jaunimu ir jaunimo politikai. Skaitmeninio jaunimo darbo plėtojimas. Politikos rekomendacijos ir mokymo poreikiai (2017 m.)
4. Europos Komisija, „DigComp 2.1“. Piliečiams skirta Europos skaitmeninės kompetencijos programa, aštuoni kvalifikacijos lygiai ir naudojimo pavyzdžiai (2017 m.)
5. Komisijos komunikatas dėl skaitmeninio švietimo veiksmų plano (COM(2018) 22 final)
6. Komisijos komunikatas dėl Europos strategijos dėl vaikams geresnio interneto (COM/2012/0196 final)
7. Europos Komisija. Interneto ir socialinės žiniasklaidos poveikio jaunimo dalyvavimui ir darbui su jaunimu tyrimas (2018 m.)
8. Europos Sąjungos Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje sistemos: 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategija (2018/C 456/01)
9. 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1–88)

10. Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų (2018/C 189/01)
11. Europos lyčių lygybės instituto (EIGE) ataskaita „Lyčių lygybė ir jaunimas: skaitmeninio galimybės ir rizika“ (14348/18 ADD 2)
12. Ekranų vaikai. IRT, skaitmeninės ir socialinės žiniasklaidos naudojimas darbo su jaunimu srityje. Austrijos, Danijos, Suomijos, Šiaurės Airijos ir Airijos Respublikos mokslinių tyrimų rezultatų apžvalga (2016 m.)
13. ES ir Europos Tarybos jaunimo partnerystės simpoziumo ataskaita „Sujunkime taškus: jaunimas, socialinė įtrauktis ir skaitmeninimas“ (2018 m. birželio 26–28 d., Talinas)

B. Terminų apibrėžtys

Šiose Tarybos išvadose:

- skaitmeninės kompetencijos implikuoja patikimą, kritišką ir atsakingą skaitmeninių technologijų naudojimą mokymosi, darbo ir dalyvavimo visuomenės gyvenime tikslais ir jų išmanymą. Jos apima [...] gebėjimą naudotis informacija ir duomenimis, bendravimą ir bendradarbiavimą, gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, skaitmeninio turinio kūrimą (įskaitant programavimą), saugą (įskaitant skaitmeninę gerovę ir su kibernetiniu saugumu susijusias kompetencijas), su intelektine nuosavybe susijusius klausimus, [...] problemų sprendimą ir kritinį mąstymą (šaltinis: Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą gebėjimų (2018/C 189/01),
- darbas su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis – iniciatyvus skaitmeninių medijų ir technologijų naudojimas bei reagavimas į jas darbo su jaunimu srityje. Skaitmeninės medijos ir technologijos gali būti darbo su jaunimu priemonė, veiklos rūšis arba turinys. Darbas su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis nėra darbo su jaunimu metodas. Darbas su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis gali būti įtraukiamas į bet kokios formos darbą su jaunimu ir jo tikslai yra tokie patys, kaip ir apskritai darbo su jaunimu tikslai. Darbas su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis gali vykti susitinkant tiesiogiai, taip pat interneto aplinkoje arba abiem šiais būdais. Darbas su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis grindžiamas ta pačia etika, vertybėmis ir principais, kaip ir darbas su jaunimu (šaltinis: <https://publications.europa.eu/fi/publication-detail/-/publication/fbc18822-07cb-11e8-b8f5-01aa75ed71a1>)

- skaitmeninė atskirtis — tai skirtumas tarp asmenų, kurie turi prieigą prie interneto ir gali naudotis naujomis paslaugomis, kurias teikia žiniatinklis, ir asmenų, kurie šiomis paslaugomis naudotis negali. Iš esmės piliečių ir įmonių dalyvavimas informacinėje visuomenėje priklauso nuo prieigos prie informacinių ir ryšių technologijų (IRT), t. y. nuo elektroninių prietaisų, pvz., kompiuterių, ir interneto ryšio. Šis terminas aiškiai apima prieigą prie IRT, taip pat susijusius įgūdžius, kurių reikia norint dalyvauti informacinėje visuomenėje. Skaitmeninė atskirtis gali būti klasifikuojama pagal kriterijus, kuriais apibūdinamas dalyvavimo skirtumas pagal lytį, amžių, išsilavinimą, pajamas, socialines grupes arba geografinę vietovę (šaltinis: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Digital_divide)
-